

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: En Nutids Saga

Citation: Drachmann, Holger: "En Nutids Saga", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 224. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann03tom-shoot-workid56181/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Den unge Læge, som havde overværet Gnidningen, forordnede oplivende Drikke, men mente dog næppe, efter hvad han sagde til Niels, at den syge vilde komme sig.

„Gaa nu ind til ham!“ sagde Niels til sin Hustru.

Lægen stod derinde og Drengen ligeledes. Da Marie kom ind i Stuen, havde den syge akkurat begyndt at sanse lidt, men led meget, og Lægen rystede paa Hovedet.

Marie saa' paa den liggende, gik nærmere og standsede med et Skrig.

„Kurt!“

Den liggende bevægede Hovedet. Øjnene blev unaturlig store; han lamlede med Hænderne for sig og mumlede:

„Marie. Kan Du tilgive?“

Hun svarede ikke. Drengen, der stod ved Fodenden af Sengen, saa' fra den syge hen paa Moderen.

Niels, som stod tilbage i Stuen henne ved Vinduet, gav ikke en Lyd fra sig.

Marie gjorde et Skridt frem hen imod Drengen.

„Jeg lider meget. Kan Du tilgive?“ mumlede den syge.

Niels traadte til og tog Marie ved Haanden.

De gik begge hen til Sengen. Kurt holdt Haanden frem for sig.

De tog begge hans Haand og trykkede den. Den var saa iskold.

Niels pegede paa Drengen:

„Dér staar!“ Han kunde ikke fuldføre.

Den syges Øjne løb fulde af Vand, og han gjorde sig Umage for at tale. Lægen vinkede, at de skulde gaa ud af Stuen. Den syge bad, at de maatte blive. Saa sagde han:

„Jeg har gjort Eder stor Uret, men nu dør jeg jo. Sølv kan ikke gøre Uret god igen; jeg véd det. Men jeg har Poser, mange Poser med Sølv derude i Skibet, som jeg selv har fortjent. Det er Eders alt sammen, om I kan bjærge det. Denne Gang taler jeg Sandhed! Lad mig få Drengens Haand!“

Han fik den, og han døde.

„Jeg gratulerer til Arven!“ sagde Lægen, som var en Mand, der tog Liv og Død koldblodig.

EN NUTIDS SAGA

Jeg kom en Dag slentrende hen over Sandet paa Skagens Nordstrand. Luften var diset; man skimtede akkurat Toppen af Fyret som en uhyre Mastesplint ragende op over de graahvide Klitter.

Der laa Vragstumper stræet over den brede Forstrand; ude over Revlerne brød Dønningerne med en hul Lyd, omtrent som naar man hører Marskvæget langt borte. Det kunde være Forbud paa en Storm, som vilde komme, og det kunde være Efterveerne fra den sidste. Her rækker saa tidt den kommende og den gaaende hinanden Haanden over Skuepladsen for deres Møder.

Der stod nogle Folk nede i Havstokken, hvor Vandet slikker op med lange hvide Tunger.

De stirrede alle paa en og samme Plet og syntes alle at tabe sig i Gisninger over den samme Genstand.

Jeg traadte til og hilste; de hilste kort igen og fortsatte deres Bemærkninger.

„Han maa da vist være død!“ sagde Lodsens Ole Christoffersen og stoppede Asken ned i sin korte, ulrøgede Pipe.

„Det er en ung Fyr!“ bemærkede Fiskeren, Søren Kappelborg. „Mon Støvlerne skulde være nye?“ spurgte Jens Taneren hen for sig selv, idet han tankefuld tyggede paa Skraaen. „Han kunde ligne en Svensker!“ sluttede endelig Hans Lauritsen og vadede nogle Skridt ud i Vandet for at hale „Genstanden“ i Land.

Folkene var bekendte af mig fra Gammel-Skagen.

Genstanden var en Strandvasker, en ubekendt, uden Navn, uden Hjem og med just ikke mange Klædningsstykker paa.

Der kom andre til. Den ubekendte blev baaren bort og lagt op til Ligskue. Strandfogden og Doktoren kom til. Den ubekendte syntes ikke at have ligget længe i Vandet. Han havde ungdommelige, næsten vindende Træk. I Panden var et stort Hul.

„Kan han være død hurtig?“ spurgte jeg med den Deltagelse for Dødsstunden og Dødsmaaden, som enhver saadan ubekendt indgiver en.

„Hm hurtig?“ brummede Strandfogden og drejede den liggende om. „Det er nogle snavs Klæder, de!“

En anden mente, at han muligvis kunde have faaet et Slag i Tindingen og være gaaet over Bord som Følge deraf.

Lægen aabnede forretningsmæssig Øjelaaget og trykkede paa Æblet. Han erindrede mig om Drengene, naar de lege med de store Torskehoveder.

„Det var s'gu ogsaa noget at lade mig løbe herud for. Enhver kan da se, at Manden er stendød!“

Det var al den Ligtale, Manden fik.

Ved denne Lejlighed slog det mig, hvor lidt Væsen man gør af den Slags Ting paa Skagen. Alle er Vorherre en Død skyldig. Det kan træffe Dig i Dag og mig i Morgen, og derfor er det bedst ikke at tænke for meget derpaa! Det er omtrent den hele Katekismus.

Og den er i det mindste praktisk der, hvor Liv og Død bestandig staar og vipper som en Baad paa Toppen af en Bølge.

Da jeg næste Gang traf sammen med mine bekendte fra Gammel-Skagen, manglede den ene Mand, Hans Lauritsen.

„Hvor har I gjort af Hans?“ spurgte jeg.

Lodsen, Ole Christoffersen, stoppede som altid Asken ned i sin Pipe og gjorde en betegnende Bevægelse med Pibespiden ud mod Havet.

„Naa saaledes!“ sagde jeg. „Han er bleven derude?“

„Han er hos Torskene, som piller ham Kødets fra Benene!“ svarede Lodsen og bad om en Fyrstik.

„Hvornaar skete det?“ spurgte jeg.

„Det var om Bord i Sluppen sidste Efteraar. Han blev vasket væk oppe fra Dækket, og vi andre tre laa i tredive Timer i Bunden af Sluppen med Skuden over Hovedet paa os. Har De ikke hørt den Historie?“

Jeg benægtede at have hørt Historien, og han fortalte. Hans Beretning var saa kortfattet som mulig, og da jeg gjorde gammelt Bekendtskab gældende for at formaa ham til at meddele mig yderligere Detailler, henviste han blot til en Rapport om Begivenheden, som Byfogden havde ladet optage og trykke. Han mente, at Byfogden havde sat *sin* Kulør paa Sagen; nu kunde jeg jo sætte *min*. Jeg meddelte ham, at jeg vilde foretrække slet ikke at kolorere, saafremt det paa nogen Maade kunde undgaas. Han rystede rigtignok lidt tvivlende paa Hovedet; men til Slutningen blev vi dog enige om, at det nok kunde undgaas, naar vi begge passede paa.

Jeg lader ham selv fortælle:

„Som jeg altsaa siger Dem, og som jeg troede, at De selv maatte have hørt eller læst, saa var det Sluppen, som vi gjorde den Tur med. Det var ved Jævnøgntider i Fjor, og naar De vil have det meget omstændeligt, saa var det i September, den 27de om Morgenen, at vi fra Gammel-Skagen observerede Sluppen med Nødflag til. Det var akkurat netop saa lyst, at vi kunde se hende, hvor hun rullede derude, thi der stod høj Sø uden for Revet, skønt det endnu ikke var nogen hel Storm.

Det er ellers en slem Rejse for saadan en bitte Skude! sagde jeg til Søren Kappelborg, som stod jævne mig. Hvad mon hun er ladet med?

Det faar blive hendes egen Sag, hvad hun er ladet med! svarede Søren. Der er noget galt paa Færde; ser Du ikke Flaget paa halv Stang?

Aa, jo vist. Kan hende, at Skipperen er gaaet over Bord. Men derfor kan man da nok interessere sig for, hvad der er i hende!

Man kan saa! svarede Søren. Men nu vil jeg og Jens Taneren tage og ro derud og høre, hvordan det staar til!

Han og Jens og flere andre tog da en Baad og roede derud. Vi saa', at de fik lagt Skuden for Anker og svajet op mod Søen, og saa kom de i Land igen med Skipperen og hans Matros.

De havde nok haft en haard Rejse, og begge, baade Skipperen og Matrosen, var saa udmattede, at de ikke kunde mere.

Han vilde nu have Folk til at føre Skuden uden om Revet ned til Frederikshavn, og da vi havde snakket lidt derom med hverandre, tilbød jeg at føre Skibet, naar Søren Kappelborg, Jens Taneren og Hans Lauritsen vilde gaa med som Mandskab.

Da jeg kom hjem for at tage Olietøjet paa, saa' jeg, at Barometret stadig var i Falden, Himlen var ogsaa uren, og vi maatte belave os paa en Storm.

Naar! tænkte jeg. Du har jo før taget en Dravat, og denne Gang slipper Du vel ogsaa igennem!

Det mente de andre med, og vi gik om Bord efter at have sagt Farvel til Skipperen og Matrosen, som saa' syge og elendige nok ud til at kunne forsvare at give deres Skib i andres Hænder.

Vi kom da om Bord Kl. 9 om Formiddagen. Jeg vilde gerne vente for at se, hvorledes Vejret egenlig vilde skabe sig, og vi laa da og red, indtil Klokkeren var elleve, da Ankerkæftingen sprang.

Saa, der gik den! sagde Søren, som var den flinkeste af Besætningen. Nu faar vi nok gøre Sejl og krydse paa!

Vi gjorde smaa Sejl og holdt det gaaende under Kysten til Middag. Saa kogte vi Kaffe og skar os et Par Strykker Smørrebrød hver. Og det var det første som det sidste Maaletid, vi nød om Bord i Sluppen.

Hun kuler svært op! sagde Jens Taneren, som var den yngste, og som var begyndt at blive søsyg i Skibets voldsomme Huggen. Søerne i Skagerak er Skam ikke til at spøge med. Men for Resten gjorde Drengen sin Gerning som vi andre.

Vi stak tre Reb i Storsejlet og et Reb i Fokken.

Det er smaa Sejl! sagde jeg. Men vi faar dem mindre endnu, skal I se.

Vi holdt det gaaende paa vor Side af Landet for ikke at komme den svenske Kyst for nær. Der kom drøje Byger op, Himlen blev ligesom Kakkelovnssvarte, og Søen rejste herude saa krap og bansat, at der snart ikke var en Trevl tørt paa os, trods Oljejakkerne.

Det bliver værre endnu! sagde jeg.

Og det blev ogsaa værre.

Ud paa Eftermiddagen var det en Orkanstorm, og Fokken blæste fra os. Vi svirkede Storsejlet, saa at vi fik en Trekant ud af det.

Klyveren gjorde vi los. Vi prøvede paa at hale Klyverlejderen ind

til Fokkestaget for at gøre et Foksejl ud af Klyveren. Vi fik den ogsaa halet et lille Stykke ind paa Bommen, men det var jo nu blevet mørkt, og vi maatte frygte, at den, der stod ude i Stævnen, blev vasket over Bord af Søerne. Vi var alle mere under Vandet end over det. Vi gjorde vort bedste, og Søren og Hans bed sig fast som Katte forude. Vi fik Klyveren strakt halvt op, men ikke saa snart havde den faaet Vindfang, førend den fløj fra os med et Smæld.

Der gik den ogsaa! sagde Søren.

Nu laa vi uden Forsejl, og det er en daarlig Sejlads, som De nok véd. Ravnemørkt var det; vi kunde kun se Blinket af Braadsøerne, naar de kom over os, ligesom Samson over Filistrene. Vi drev agter ud, og jeg maatte styre vester i for blot at klare os fra den svenske Kyst, thi det var det værste, der kunde hændes os, om vi kom til at hænge paa den.

Det var, som sagt, blevet bælgmørkt. Vi havde en lang Nat for os; det blæste en Orkanstorm, og vi sad med den Stump Agtersejl alene, i en lille Skude, som allerede havde taget saa meget Vand ind, at vi maatte pumpe. Vi tog den ene Braadsø over os efter den anden; det knagede og bragede i Mørket forude, og snart var alt opstaaende paa den luv Boug slaaet væk af Søerne. Jeg for min Part har aldrig sejlet i saadan Sø før. Jeg pejlede netop Skagens Fyr i S. til O. omtrent fem Mile fra Land, og Hans og Søren sad hos mig agter ude og bankede sig i Næverne, medens Jens Taneren laa nede i Kahytten, thi den stakkels Dreng var nu svært plaget af Søsengen. Saa kommer der en Braadsø og bryder agten for tværs.

Ned med Roret! brøler Søren. Og jeg lægger ogsaa Roret haardt ned, men vi havde allerede Søen over os. Den slog Kahyttskappen af, som om det kunde have været Hatten af Hovedet paa en Mand, og vi hørte, hvorledes Vandet styrtede ned i Kahytten.

Jens kom farende op som en Prop af en Flaske. Han glemte rent Søsengen, og han raabte, at Skuden sank.

Det gjorde hun imidlertid ikke denne Gang. Vi fik berget Kahyttskappen, som var bleven vasket ned i Læ, og satte den paa sin Plads igen. Og saa gik det løs paa Pumperne.

Det er for Resten ikke saa galt med denne Pumpen, naar det kniber. Det gi'er Varme om Fingrene og holder Humøret oppe.

Omtrent ved Midnatstider saa' vi gennem Mørket en Sejler, som holdt ret agter ind paa os. Vi blæste i et Tudehorn for at varsko den, men vi hørte ikke noget Svar. Den rendte os saa klos forbi i Læ, at vi kunde skelne Skrog og Rig og se, at det var en Skonnert. Ja, vi havde den saa tæt paa Siden, at det var et rent Guds Under, at den ikke oversejlede os.

Idet den strøg os forbi i Mørke og Stormens Kast, tænkte vi rigtig-

nok alle sammen i vor lille daarlige Skude paa et og det samme: nemlig, at det vilde have været os den letteste Sag af Verden at springe over paa den fremmede Sejler. Vi vidste alle, at vi ikke kunde have noget synderlig godt i Vente der, hvor vi befandt os; men vi vidste tillige, at Skuden var os anbetroet, og at vi havde givet vort Ord. En Sømand maa hverken gaa fra sit Ord eller fra Skuden, saa længe der er nogen Mulighed for at holde begge.

Vi gik i Gang med Pumpen igen, og vi havde næsten faaet Skuden pumpet læns, da jeg gav Roret til Hans Lauritsen og selv tillige med Søren gik ned under for at faa min Pibe tændt og muligvis finde en eller anden Hjertestyrkning at varme os paa. Jens laa atter dernede og sloges med sin Søsøge.

Idet vi gik ned under, sagde Hans ved Roret:

Det kunde være rart at vide, hvad Klokken var. Natten er lang og sort; det er, som om den aldrig fik Ende!

Det var de sidste Ord, vi hørte fra ham.

Da vi nu kom ned, stod jeg paa Gulvet med Benene skrævende ud fra hinanden og stoppede min Pibe. Jens laa paa Kistebænken, og Søren satte sig ved Siden af ham og rev en Svovlstik af; jeg tror, han sagde, det var den sidste.

Hvordan har Du det, bitte Jens? spurgte jeg og langede ud efter Svovlstikken.

Jeg husker ikke, hvad han svarede. Jeg véd kun, at jeg ikke fik min Pibe tændt den Gang. Ligesom Svovlstikken var begyndt at brænde, og vi kunde se hinanden i Ansigtet, hvorledes vi saa' ud, hørte vi oppe paa Dækket Lyden af en Styrtesø.

Taaler hun den, saa taaler hun flere! sagde jeg; thi det var en af de sværeste Braadsaer, jeg nogen Sinde mindes at have hørt.

Op i samme Øjeblik slukkedes Svovlstikken, og vi tumlede alle omkuld i Mørke og Vand, med Hovedet nedefter og Benene opad.

Søren var den første, der talte herefter:

Skuden er kæntræt; nu er vi levende begravnet!

Da vi atter kom op at staa, gik Vandet os midt paa Brystet. Jeg spurgte, hvor Jens var, men han svarede ikke.

Jeg bukkede mig ned og ragede i Vandet, og jeg fandt da, at han havde klamret sig fast om Kahytsskabet.

Nu stod vi et Øjeblik saaledes, og en af os bad en Stump af sit Fadervor, og en anden af os sagde noget om dem derhjemme, og jeg for min Part mente, at nu maatte vi da drukne denne Gang.

Men Søren Kappelborg fik den Idé, at der maatte være en Lem i Kahyttdøren (Gulvet), som i de fleste af denne Slags Skuder. Han ragede da for sig og fandt ogsaa Lemmen til Kælderen, som før havde været under Fødderne paa os, men nu var over Hovedet paa os, da vi laa med Bunden i Vejret.

Naar jeg nu bare kunde finde noget til at brække den op med i sagde han.

Jeg støttede ved ham, og han gik til Bunds i Vandet og fandt ogsaa langt om længe en Stump Træ med et Spiger i. Saa fik han Lemmen brækket op, og nu syntes vi, at det straks gik bedre.

Vi vendte os først til Jens, som havde klamret sig fast til Skabet og snart var oven paa det og snart neden under det og ikke langt fra at drukne. Vi kunde høre, hvor han plaskede om i Vandet, og ved Hjælp af Morilden i det salte Vand kunde vi af og til se et Glimt af ham. Søren raabte til ham, at han skulde give Slip og mande sig op, og da det ikke hjalp, og han i sin forkornne og fortumlede Tilstand blev ved at hage sig fast til Skabet, gav Søren ham et Par ordenlige Rap over Arme og Ben, idet han sagde, at det var nok, at Hans deroppe paa Dækket var gaaet væk, nu skulde han, Jens, da ikke ligge og omkomme her som et Svin i en Tønde. Saa fik han Jens paa Benene, og nu krøb jeg ved Søren's Hjælp op igennem Lemmen og søgte at gøre mig det bekvemt efter Omstændighederne i Kælderhullet.

Der var for Resten ikke meget bekvemt, det maa jeg sige. Jeg kunde akkurat, naar jeg satte Hovedet mellem Knæerne og trak Benene til mig, faa Plads under Kølen. Det var en Slags Krumslutning, i mørk Arrest oven i Købet, som en Soldat vilde sige. Jeg maatte lave min Krop til en Foidekniv; men de andre to fik ikke engang saa megen Plads.

Søren krøb op bag efter mig. Han stak Hovedet og Overkroppen op mellem de to agterste Spanter; det ene Ben havde han oppe hos sig, det andet hang ned i Kahytten. Det var jo ikke saa mageligt; men det værste var, at Hovedet maatte han have liggende imod Dørken, mod Kahytsgulvet, der paa den indvendige Side var saa tæt besat med Sæmspidsar, som om det kunde have været en Hørhegle. Han maatte da have den ene Arm stadig liggende under Ansigtet som en Pude, der kunde tage af mod Sømmenes Stik, hver Gang den kæntrede Skude duvede i Søen. Han mente, at han havde ligget blødere før i sit Liv.

Jens Taneren kunde ikke engang komme saa langt op som vi andre. Han maatte stadig staa i Vand til midt paa Brystet og have Hovedet og Armene op igennem Dørken. Til Gengæld kunde han saa bevæge Benene, og det gjorde han da ogsaa, naar det blev ham for koldt. Han havde til Underlag Kakkellovnen, der var rullet over Ende, da Skuden væltede, og trillet hen akkurat under Kælderlemmen saa nøjagtig, som om vi selv kunde have lagt den der. Til Søsnyen følte han nu ikke noget syndelig. Han talte i det mindste ikke derom.

Vi talte i det hele taget ikke stort.

I Begyndelsen sagde Søren et og andet, men det var nok mere for Plaser, som man siger.

Her lugter ellers forbandet! sagde han.

Og deri havde han Ret. Kælderens var fuld af Snavs og det Slags Ting, som man ikke nævner. Vi vilde maaske endogsaa være blevne kvalte, skønt vi jo nok af og til før havde lugtet lignende; men da Vraget duvede saa stærkt, fik vi for hver Overhaling frisk Luft ind til os. Undertiden, naar Agterenden gik under Vandet, kom det endogsaa lovlig frisk ind til os. For hver Gang Agterspejlet trykkes ned, blev Luften presset saa haardt ind under os, at vi næsten blev baarne op af den, og naar Spejlet atter lettede, blev Luften suget bort fra os ligesom gennem en Ovn, saa at vi havde ondt ved at drage Aande.

Saaledes sad vi da hele Natten, til vi kunde gisne os til, at det maatte være Tirsdag og op paa Formiddagen.

Hvordan gaar det, Jens? spurgte jeg saa.

Aa jo! svarede han.

Hvad tænker Du paa, bitte Jens? spurgte jeg.

Jeg tror, jeg tænker paa min Farbro'er derhjemme, den gamle Ole Gaihede. Han plejede altid at ligge med Grisen i Sengen hos sig den hele Vinter, for at Dyret skulde ha' det godt. Jeg vilde næsten ønske, jeg var i Grisens Sted!

Aa ja! svarede jeg. Man kunde have det bedre, end vi har det. Men man kunde ogsaa have det værre. Vi er da allienfals levendes!

Ja endnu! svarede Søren.

Hvad tænker Du paa, Søren? spurgte jeg.

Jeg tænker paa, at det kunde være rart, om man havde sine Støvler af. Om Fødderne gør de mig ikke stort Gavn. Jeg kunde bedre bruge dem til at lægge under mit Ansigt og under mine Hænder; for de Søm de bider godt igennem!

Jeg hjalp ham med at trække. Det var et haardt Arbejde, men omsider fik vi dem af og lagt til Rette under ham.

Se, det hjalp! sagde han.

Du maa Pinedød ikke falde i Søvn, Ole! sagde han noget efter. Du tynger saa haardt paa min Ryg, saa Vejret gaar fra mig. Der er en styg Kant af Dørkelemmen her under mit Bryst, skal Du vide. Jeg ligger ligesom paa en Ragekniv!

Jeg forstod nok, at det ikke var rart for ham. Jeg var den ældste af os tre. Jeg bliver snart et halvhundred, skal De vide, og Døsig-heden kommer i den Alder. Men da Søren havde varskoet mig, gjorde jeg mit for at holde Øjnene aabne.

Saa gik der vel atter en halv Snæs Timer, og vi maatte efter Beregningen være højt ud paa Eftermiddagen. Saa spurgte jeg Søren:

Er Du sulten, Søren?

Nej! sagde han.

Eller tørstig?

Nej! sagde han. Men jeg skulde helst sørge for min Nødtørft!

Lad gaa! sagde jeg. Her har været Folk, førend vi kom til!

Nogen efter tørnede Vraget.

Var det Dig, Søren? spurgte jeg.

Nej, det var Skibet, som stødte!

Det var da paa Klipper, sagde jeg. Saa maa vi være paa svenske Kysten!

Aa ja, Gud hjælpe os! sagde Jens.

Ja, nu skal vi se, om han vil! sagde jeg. Og hvis han kan, saa gør han det nok; men det bliver et svært Arbejde!

Vi huggede tre Gange haardt, og nu var det første Gang, at Søren skreg, for Sørnspidserne gik ham dybt ind.

Den anden Gang hørte vi, at Masten og Sprydet knækkede. Tredje Gang var det nok Agterspejlet, som gik.

Da jeg havde talt tre Gange og mærkede, at vi atter kom ud i dybt Vand, sagde jeg:

Det maa være „Rødkæret“. Her er 32 Favne Vand indenfor, men saa kommer der Klipper igen, „Lille Rødkæret“. Slipper vi over dem, saa kommer vi ind paa „Hornøsva Skæret“, og der kan vi maa-ske blive staaende!

Det var vel, det! sagde Jens.

I det samme duvede hele Agterenden under Vandet, og Luften pressesedes op, saa at vi nær var bleven trykte flade.

Vi troede, at Skibet skiltes ad, og vi var forberedte paa, at nu var al Redning forbi. Vi sagde ikke et Muk, men holdt fast ved hinanden. Saa lettede Vraget igen, og nu fulgte seks Stød efter hinanden, og saa var vi atter flod.

Av, for Satan! sagde Søren.

Nu skal Du ikke bande! sagde jeg. For nu skal det vise sig!

Og jeg havde knap sagt dette, da vi stødte for sidste Gang og blev staaende.

Det er „Hornøsva“! sagde jeg.

Men nu kom Lasten, som havde sprængt Kahytsskottet, da Skibet huggede sidste Gang, og skubbede sig agter ud. Sørens ene Ben kom i Bekneb og var lige ved at blive knust imod Agterspantet. Han havde ikke Kræfter til at tage til sig; men jeg fik fat i Bukserne og fik halet det op. Og dette vilde jeg ikke kunne have gjort, hvis han endnu havde haft Støvlerne paa, thi saa havde Hælen skruet sig fast mellem Tømmeret, saa at Foden ikke vilde kunne være rokket. Og deraf kan man se, at det er godt at være af med sine Støvler i Tide.

Dette var ved Solnedgang, Tirsdag Aften. Da vi mærkede, at vi stod fast, gik Søren og Jens ned paa Forkanten af Halvdækker (Stippet) og raabte om Hjælp ud igennem det knuste Agterspejl.

Er der nogen, som præjer igen? spurgte jeg dem.

De svarede nej. Men det var ogsaa umuligt at høre noget, thi baade gjorde Vragstykkerne indenbords et stort Spektakel, og den indbrækkede Mast, der endnu hang paa Siden af os ved Riggeret, dundrede udenbords paa Vraget. Og ydermere brød Søerne stadig over Klipperne.

Dette bliver ikke til noget! mente jeg. Vi maa haabe, at vi bliver siddende her til i Morgen tidlig og ikke er frosne ihjel til den Tid!

Søren var ikke af samme Mening. Han vilde krybe ud paa Klipperne for at kalde paa Hjælp, da han, som han sagde, havde en Formodning om, at der var Baade i Nærheden.

Svenskerne har nok set os! sagde han. De har jo Øjne som en Havkat!

Jeg bad ham nu saa meget om at blive.

Har vi holdt sammen saa længe, sagde jeg, saa lad os holde Natten ud sammen. Du er den stærkeste af os; vi kan bruge dine Kræfter til at hjælpe os ud i Morgen af denne Ligkiste. Hvis Du kommer ud paa Klipperne nu, saa bliver Du reven i Søen til ingen Verdens Nytte, saa sandt som mit Navn er Ole Christoffersen og jeg er Lods paa Skagen!

Saa krøb Søren og Jens ind igen. Men nu, da Søren en Gang havde faaet rettet sine Lemmer, kunde han ikke udholde den tidligere Stilling tværs over Spanten og med Sæmspidserne til Hovedpude. Han gik da ned igen paa Stippet og stod i Vand til højt op ad Benene hele Natten.

Jeg selv blev siddende sammenkrøben, hvor jeg var. Jeg følte, at hvis jeg rejste mig nu, vilde jeg ikke kunne tage min Stilling igen, om det gjordes fornødent. Thi jeg var lige saa mør som et overgæmt Vinteræble.

Saa gik da denne Nat ogsaa. Men nu spurgte vi ikke hinanden, hvad vi tænkte paa. Kun Jens Gaihed begyndte hen paa Morgenstunden at snakke lidt vildt, ligesom om han talte i Søvn, om dem derhjemme. Han paastod, at han havde hørt Skriget af en „Peter Anders“ (en Trækand) udenfor, og det havde bragt ham paa saadanne hjemlige Tanker.

Straks efter raabte han:

Vandet stiger, nu synker Skuden!

Det er Løgn vel! sagde Søren. Og saa snappede han en Fjæl, som laa og drev i Kahytten, og stak den agter ud under Vraget. Han saa da, at der var Morild i Vandet, og det altsaa var Nat endnu. Og saa

kunde vi skønne, at vi maatte være komne ind med Lavvande, og at det var Vandet, som voksede, og ikke Skuden, som sank.

Vi raabte nu alle sammen saa højt, vi kunde, om Hjælp; men der kom intet Svar. Saa sagde Søren Kappelborg, der var klemmt halvt ihjel og ydermere forslaaet og forreven af Sømstumperne, at nu havde han saa stærke Smerter i alle Lemmerne, at han ikke kunde holde det ud længer. Nu fik det briste eller bæse; men han vilde forsøge paa at komme ud, medens han endnu havde Kræfter dertil.

Jeg spurgte ham, om han følte Sult, men han svarede nej, og ligesaa svarede Jens.

Saa tog Søren mig ved Haanden og jeg Jens, og vi gik gennem Vandet forsigtigt hen til Aabningen af Agterspejlet. Her passede Søren paa, dengang Vandet løb ud, og dukkede sig under Vraget og var saa heldig at faa et godt Greb i Roret, inden Søen kom løbende ind igen. Saa krøb han derfra op paa Bunden af Skibet.

Hvad ser Du nu, Søren? raabte jeg ud til ham.

Jeg ser et Fyr forude!

Hvordan et Fyr? spurgte jeg.

Rødt og klart!

Det er godt! sagde jeg.

Saa hørte jeg ham brøle paa Hjælp, og jeg syntes, at jeg hørte et Svar noget borte.

Nu kommer det! sagde jeg til Jens ved Siden af mig.

Det er ogsaa paa høje Tid!

Kulden knagede mine Lemmer og ligesaa Jens'.

Men det, at der var Folk i Nærheden, gjorde en hel Vending i Tingene.

Søren havde oppe fra Bunden af Vraget faaet Øje paa de svenske Baade og præjet den nærmeste. Den Fisker, som netop var i Færd med at lempe Ballasten i sin Baad, blev saa forskrækket over at høre sig tilraabt af en menneskelig Røst fra Skibet, som de alle havde troet „dødt“, at han tabte den svære Ballaststen ned i Bunden af Fartøjet og nær havde afstedkommet en stor Ulykke. De troede vistnok alle, at det var Profeten Jonas, som blev spyet ud af det store Søuhyre, saaledes som vi kender det fra den gamle Billedbibel.

For Fanden, kan I ikke se, at det er danske Fiskere fra Skagen! raabte Søren.

Han gik derpaa ned igen i Vandet bag Vraget, holdt sig med venstre Haand fast ved Roret og trak med den højre først mig og saa Jens ud. Fra Vraget blev vi saa førte over i Baadene og kom med Mandskabet ind til Fjellbacka Fiskerleje. Jeg maa sige, at Folkene var rigtig gode imod os; — men det forstaar sig, naar de saa ofte